

عنوان پیشنهادنامه: «مرور و نقد سیاستهای اجتماعی خانواده در ایران»

تعریف مسئله: سیاست اجتماعی (social policy) دامنه وسیعی از کل سیاستهای عمومی دولت (public policy) را در بر می‌گیرد و موضوعات بسیار متنوعی را شامل می‌شود که «خانواده» نیز یکی از آنهاست. خانواده به مثابه یک نهاد اجتماعی همواره مورد توجه ویژه حکمرانان بوده و سیاستهای نوشته و نانوشته‌ای برایش وجود داشته است. با وجود این، تحولات پیچیده‌ای را نیز از سر گذرانده که در هیچ سیاستی پیش‌بینی نمی‌شد. به طوری که علی‌رغم توجه ویژه سیاستگذاران به تکریم این نهاد، امروزه با خللهای جدی در آن روبه‌رویم. افزایش شیوع تجرد و بالا رفتن میانگین سن ازدواج، افزایش شیوع طلاق و کاهش میانگین عمر ازدواجها، توسعه اشکالی از زندگی مشترک غیر از خانواده مبتنی بر ازدواج نظیر همباشی (cohabitation) برخی از برجسته‌ترین مصادیق خلل در نهاد خانواده در سالهای اخیر است؛ خللهایی که آثار آنها به شکل انواع و اقسام مشکلات و انحرافات اجتماعی دیگر تهدیدی برای رفاه اجتماعی به شمار می‌رود. سوال اصلی تحقیق این است: در سیاستهای خانواده در سه دهه گذشته چه مشکلی بوده که نتیجه آن پدیدآیی این مشکلات در نهاد خانواده شده است؟

اهداف مورد انتظار مطالعه:

- گردآوری، طبقه‌بندی، و نقد سیاستهای خانواده در سه دهه گذشته

پیامدهای مورد انتظار مطالعه:

- تهیه مجموعه قوانین، برنامه‌ها، و خدمات مرتبط با خانواده در سه دهه گذشته
- دسته‌بندی موضوعی آنها و استخراج مهمترین جهتگیریهای مستتر در آنها (سیاستهای خانواده)
- جمع‌آوری نظر متخصصان و صاحب‌نظران خانواده (جامعه‌شناسان، جمعیت‌شناسان، مددکاران اجتماعی، متخصصان رفاه اجتماعی، روانشناسان، و روانپزشکان) در مورد سیاستهای خانواده

مواد و روشها:

نظرخواهی به روش دلفی یا یکی دیگر از روشهای اجماع‌یابی (consensus developing) انجام شود و علاوه بر تخصصهای مختلف، مشارکت افرادی با دیدگاههای متفاوت نیز جلب شود تا نتایج مطالعه حداقل سوگیری را داشته، برای سیاستگذاران قابل قبول باشد.

زمان‌بندی مطالعه:

مدت مطالعه ۸ تا ۱۲ ماه خواهد بود.

سقف مبلغ پیشنهادی: ۱۵ میلیون تومان